

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Aangepaste systeemtechnische ondersteuning voor het dagelijkse Vlaamse vaccinatiebeleid en ook als bouwsteen van het crisispreparednessbeleid: Vaccinnet 2.0, dashboarding en een uitnodigings-, herinnerings- en reservatiesysteem

Samenvatting

De Vlaamse Regering beslist om de systeemtechnische ondersteuning voor het Vlaamse vaccinatiebeleid aan te passen, gericht op de huidige en toekomstige noodzakelijke technische vereisten en ook in het kader van het Vlaamse crisispreparednessbeleid. Het gaat concreet om:

* Het ontwikkelen van een nieuw bestel- en registratiesysteem Vaccinnet 2.0 voor de vaccins in Vlaanderen, Dit systeem dient aangepast te worden aan de huidige noden van de vaccinatoren en de beheerders en dient ook voldoende toekomstgericht te zijn. Door het gebruik van de Vlaamse gezondheidskluis Vitalink zal de opvolger van Vaccinnet automatisch deel uitmaken van een breder Belgisch ecosysteem 'eGezondheid'. In het toekomstige samenwerkingsakkoord eHealth en Belrai worden dwingende afspraken gemaakt om actieve en toegankelijke informatie over onder meer vaccinaties van een burger te bewaren in één van de drie gezondheidskluizen in België;

* Het ontwikkelen van een uitnodigings-herinnerings- en reservatiesysteem om vaccinatiecampagnes te ondersteunen waardoor we enerzijds logistiek beter voorbereid zijn op een komende nieuwe gezondheids crisis en anderzijds operationeel kunnen inspelen op de actuele epidemiologische situatie waarbij vaccineerbare infectieziekten terug in opmars zijn (bijv. de recente uitbraken van mazelen).

* Het ontwikkelen van rapportering (o.a. via dashboards) om de vaccinatiegraden accuraat te kunnen opvolgen. Daarnaast zullen er dashboards beschikbaar zijn om het voorraadbeheer en de distributie van de vaccins te optimaliseren, waarbij een belangrijke kostenefficiëntie wordt beoogd.

Dit project past binnen de door de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement goedgekeurde gezondheidsdoelstelling 'Vaccinatie 2024-2030' en binnen het ruimere crisispreparedness-beleidsplan met zijn 12 bouwstenen. In het najaar van 2023 heeft de Vlaamse Regering reeds twee bouwstenen goedgekeurd. Het betreft enerzijds de bouwsteen 'werkkracht' (VR 2023 1011 DOC. 1450/1BIS) en anderzijds de bouwsteen 'surveillance' (VR 2023 1117 DOC. 1501).

1 SITUERING

1.1 BELEIDSVELD

Voorliggende nota aan de Vlaamse Regering kadert binnen de bevoegdheid Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG) en sluit aan bij de Beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2019-2024:

- SD 3: We zetten in op het voorkomen, het detecteren en snel indijken van infectieziekten.
- OD 3.1: We realiseren een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid.
- OD3.2 : We bestrijden infectieziekten en dringen ze terug in de gemeenschap en in onze voorzieningen.

Vlaanderen moet de toonaangevende regio in Europa zijn én blijven waarbij we samen succesvolle digitalisering en digitale gegevensdeling in de zorg en welzijn realiseren. Het Vlaams regeerakkoord, de beleidsnota WVG&A 2019-2024 en het Relanceplan Vlaamse Veerkracht ondersteunen deze ambitie en vereisen dat Vlaanderen succesvol is:

- om vanuit een concrete zorg- en ondersteuningsvraag van de burger een preventief gezondheidsbeleid te realiseren;
- zorg- en hulpverleners te laten samenwerken;
- door veilig en met respect voor de privacy van de burger digitaal (gezondheids)gegevens te delen;
- en deze gegevens zinvol te gebruiken ter ondersteuning van het welzijns- en gezondheidsbeleid en de zorg- en hulpverlening;
- waarbij de industrie/bedrijven voorzien in de nodige innovatieve ondersteunende producten en diensten.

Voorliggende nota draagt dan ook bij aan de volgende Vlaamse beleidsdoelstellingen:

- Realiseren van een kwalitatieve eerstelijnszorg door radicaal digitaal te gaan tussen zorgverleners (werf 3 uit het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024);
- Radicaal digitaal gaan voor gegevensuitwisseling tussen zorgverleners en investeren in afgestemde digitale en veilige gegevensdeling (operationele doestelling uit beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding 2019-2024);
- Realiseren digitale transformatie van de zorg- en welzijnssector (ambitie uit het relanceplan Vlaamse Veerkracht).

Specifiek voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin maakt dit initiatief deel uit van het beleidskader “digitalisering en innovatie” en beleidskader ‘vaccinatiebeleid’.

1.2 VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Beslissing Vlaamse Regering VR 2024 0103 voor goedkeuring Gezondheidsdoelstelling ‘Vaccinatie 2024-2030’.
- Beslissing Vlaamse Regering VR 2024 1901 voor principiële goedkeuring van samenwerkingsovereenkomst over het optimaal elektronisch uitwisselen van informatie tussen actoren sociale en gezondheidssector: voorontwerp van instemmingsdecreet.
- Op het Beheerscomité eHealth-platform van 9/4/2024 werden voor het uitrollen van de internationale vaccinatiestandaard Careset BE Vaccination volgende concrete timings voorgesteld:

- 31/1/2025: Beschikbaar voor de industrie via alle regionale gezondheidskluizen zowel in acceptatie als test voor wat betreft vaccinatieregistratie en -consultatie;
 - 15/7/2025: Beschikbaar voor de industrie via alle regionale gezondheidskluizen in productie voor wat betreft vaccinatieregistratie en -consultatie;
 - 15/10/2025: Uiterste deadline voor de industrie om te koppelen in de productieomgeving van de gezondheidskluizen.
- Beslissing van de Vlaamse Regering VR 2023 – bouwsteen REP (VR 2023 1011).
 - Beslissing van de Vlaamse Regering VR 2023 – bouwsteen Surveillance (VR 2023 1117).
 - Beslissing Vlaamse Regering VR 2023 2010 voor goedkeuring oprichting Vitalink (gegevensplatform in de zorg- en hulpverlening): uitvoeringsbesluit.
 - Beslissing Vlaamse Regering VR 2022 2502 voor goedkeuring oprichtingsdecreet platform Vitalink.
 - Beslissing Vlaamse Regering VR 2021 1607 voor goedkeuring modaliteiten voor de aanleg van een strategische voorraad aan beschermingsmaterialen in het kader van een pandemie.

2 INHOUD

2.1 INLEIDING

Sinds 2005 heeft Vlaanderen een eigen bestel- en registratiesysteem voor vaccins: Vaccinnet. Dit systeem wordt gebruikt door de vaccinatoren voor de bestelling van de door Vlaanderen gratis beschikbaar gestelde vaccins en de registratie van de daarmee toegediende vaccins. De registratie van de vaccinaties is wettelijk geregeld en is van uitermate belang voor het opvolgen van het vaccinatiebeleid en het beheersen van (besmettelijke) infectieziekten.

Vaccinnet is een solide applicatie en doet nog steeds waarvoor het initieel bedoeld is, maar dateert al van 2005 en is daarmee bijna 20 jaar oud en sterk verouderd.

Sinds het ontstaan van Vaccinnet is er veel veranderd in het digitale landschap op Vlaams en (inter)federaal niveau (protocolakkoord / samenwerkingsakkoord eHealth en Belrai) waardoor de architectuur van Vaccinnet niet meer voldoet aan de actuele standaarden of richtlijnen.

Het ontwikkelen van een nieuw Vaccinnet: Vaccinnet 2.0 dringt zich op om tegemoet te komen aan de volgende dwingende vereisten en reeds goedgekeurde verplichtingen:

- De vaccinatiedata worden uitgewisseld via de Vlaamse gezondheidskluizen Vitalink met de andere regionale gezondheidskluizen volgens de principes van het protocolakkoord eHealth en het samenwerkingsakkoord eHealth en Belrai volgens internationale standaarden.
- Uitwisseling van vaccinatiedata in het kader van de European Health Data Space (EHDS).
- De actuele behoeften van de eindgebruikers en de beheerders van het systeem en de mogelijkheid om andere materialen dan vaccins, zoals persoonlijke beschermingsmaterialen, te bestellen en te verdelen.

De huidige applicatie Vaccinnet is een systeem gekoppeld aan Vitalink waarin nog gebruik gemaakt wordt van de (oude) Belgische standaard. Om tegemoet te komen aan bovenstaande vereisten is het noodzakelijk en verplicht dat het nieuw te ontwikkelen bestel- en registratiesysteem deel zal uitmaken van de actuele ICT-infrastructuur 'eGezondheid' en de Vlaamse gezondheidskluizen Vitalink. Hierdoor zal gegevensdeling tussen zorgverleners onderling, met de burger en tussen regionale, nationale en internationale systemen mogelijk worden, waarbij de vaccinatiegegevens bewaard worden in één gezondheidskluizen en vaccinatiegegevens altijd beschikbaar zijn voor zorgverleners.

Daarnaast is het noodzakelijk voor de gegevensdeling dat het nieuwe bestel- en registratiesysteem verplicht gebruik zal maken van de internationale informatiestandaarden, zoals HL7 FHIR (Fast Healthcare Interoperability Resources). Naast het verbeteren van de informatiedeling tussen de zorgverleners onderling en de burger is het

verplicht gebruik van internationale informatiestandaarden relevant in het kader van wereldwijde gezondheids crisissen, zoals pandemieën, waarbij snel en nauwkeurig inzicht in vaccinatiegegevens van cruciaal belang is voor het beheersen van de verspreiding van (besmettelijke) infectieziekten en het implementeren van effectieve volksgezondheidsmaatregelen.

Vaccinnet 2.0 zal voor het consulteren en registreren van de vaccinatieregistraties vanuit de webapplicatie verplicht gebruik maken van de BE Vaccination FHIR standard, een uniforme careset en uniforme API vastgelegd door het beheerscomité van het eHealthplatform zodat de software-industrie op een uniforme manier vaccinatiegegevens kan registreren en consulteren en daarbij dezelfde standaard gebruikt wordt in alle regio's in België.

Tijdens de Covidcrisis werden we geconfronteerd met tekorten aan persoonlijke beschermingsmaterialen waardoor de noodzaak aan een Vlaamse strategische stock voor persoonlijke beschermingsmaterialen duidelijk werd. Op 16 juli 2021 besliste de Vlaamse Regering dan ook om in het kader van het crisispreparedness-beleid een strategische stock van persoonlijke beschermingsmaterialen aan te leggen om paraat te zijn voor volgende gezondheids crisissen. Net als voor de vaccins is echter een bestel- en stockbeheersysteem nodig voor deze persoonlijke beschermingsmaterialen. Aan deze nood zal tegemoet gekomen worden door de bestelmogelijkheden in Vaccinnet 2.0 uit te breiden naar andere materialen, waaronder persoonlijke beschermingsmaterialen, spuiten, naalden, enz.

De noodzakelijke ontwikkeling en realisatie van Vaccinnet 2.0 past ook binnen het ruimere crisispreparedness-beleidsplan met zijn 12 bouwstenen. In het najaar van 2023 heeft de Vlaamse Regering reeds twee bouwstenen goedgekeurd. Het betreft enerzijds de bouwsteen 'werkkracht' (VR 2023 1011 DOC. 1450/1BIS) en anderzijds de bouwsteen 'surveillance' (VR 2023 1117 DOC. 1501). Nu gaat het om de derde bouwsteen 'vaccinatie'.

2.2 PROJECTVOORSTELLING VACCINNET 2.0

In oktober 2023 werd gestart met de technische analyse voor een vernieuwd Vaccinnet 2.0 uitgebreid met een bestelsysteem voor andere materialen. Het toekomstige Vaccinnet 2.0 wordt zo een van de cruciale bouwstenen in het ruimere crisispreparedness-beleid van de Vlaamse Regering.

Hiervoor werden eerst alle functionaliteiten van het huidige Vaccinnet in kaart gebracht (cfr. de bijlage beschrijving huidig systeem ('as-is-analyse')).

Daarna werd een analyse gedaan van hoe het er in de toekomst zou kunnen en moeten uitzien. Al de nieuwe vereisten werden opgenomen in de beschrijving toekomstig systeem ('to-be analyse') die ook terug te vinden is als bijlage.

De Vaccinnet 2.0 "Kernapplicatie" zal de volgende functionaliteiten omvatten:

- ✓ Bestellen & voorraadbeheer van gratis vaccins;
- ✓ Bestellen van andere medische- (bv. spuiten en naalden) en beschermingsmaterialen (crisis-preparedness);
- ✓ Registratie van vaccinaties (via nieuwe webapplicatie en industrie);
- ✓ Uitwisseling van vaccinatiegegevens tussen de Vlaamse gezondheidskluis Vitalink en de andere regionale gezondheidskluizen volgens de nieuwe internationale standaard.

De belangrijkste kenmerken van de voorgestelde oplossing zijn de volgende:

- Een **moderne**, meer **gebruiksvriendelijke / intuïtief** te gebruiken, ook **mobiel** bruikbare webapplicatie, met een verbeterde “**User Experience**” en **efficiëntie** tot gevolg, zowel bij de **gebruikers** (vaccinatoren) als bij de **beheerder**:
 - ✓ **Modern**: qua “look & feel”, ontwikkeld volgens de huidige normen en webstandaarden, en verwachtingen van de gebruiker;
 - ✓ **Gebruiksvriendelijk / intuïtief**: zelf-verklarend, minimale handleiding/opleiding/support nodig, wijst zichzelf uit;
 - ✓ **Mobiel**: user interface past zichzelf aan, aan het gebruikte toestel (tablet, smartphone) en is ook in een mobiele setting optimaal bruikbaar;
 - ✓ **Gebruikerstevredenheid en efficiëntie**
 - Efficiëntie bij de vaccinator: vlotter, sneller vaccins bestellen en vaccinaties registreren;
 - Efficiëntie bij de beheerder: minder ingewikkelde operaties, minder support calls van gebruikers;
 - Dankzij extra “**service desk**” functionaliteiten (deels binnen de kernapplicatie, deels erbuiten) ook een efficiëntere opvolging van de support calls, met een hogere gebruikerstevredenheid tot gevolg.
- Ingepast binnen het toekomstgerichte Belgische **eHealth eco-systeem** (“future proof”), gebruik makend van beschikbare **ehealth services** en **andere authentieke bronnen** die zelf niet meer gebouwd hoeven te worden, waardoor de initiële ontwikkelings- en onderhoudskosten worden verlaagd.
- Gebruik makend van **Vitalink als unieke bron voor de vaccinatieregistraties**, met alle voordelen van dien qua veiligheid, robuustheid, zeer hoge beschikbaarheid, interoperabiliteit met andere systemen, en conformiteit met de afgesproken interfederale principes rond geïnformeerde toestemming / therapeutische relatie / uitsluiting.
- Up to date op het vlak van gegevensuitwisseling volgens de gangbare normen zowel voor de integratie met de industrie (medische **softwarepakket-leveranciers** (EMD, ziekenhuissoftware, ...) als voor de uitwisseling van vaccinatiegegevens met de andere **regionale gezondheidskluzen**, en andere systemen op Europees en internationaal niveau.

2.3 PROJECTVOORSTELLING UITNODIGING-, HERINNERINGS- EN RESERVATIESYSTEEM

Tijdens de Covid-pandemie werden naast Vaccinnet nog diverse andere systemen gebruikt om de vaccinatiecampagne te ondersteunen. Systemen waren voorzien om burgers uit te nodigen, afspraken te beheren en het vaccinatieproces binnen een vaccinatiecentrum te organiseren. Het versturen van uitnodigingen had zowel betrekking op de initiële uitnodiging, een herinnering of een “last minute uitnodiging”.

In het kader van crisispreparedness werkt Vlaanderen systemen en procedures uit die ingezet kunnen worden bij een eventuele nieuwe gezondheids crisis of pandemie. Idealiter worden deze systemen zodanig opgezet dat ze niet alleen in een crisis gebruikt worden, maar ook ingebed worden in de reguliere werking, zodat de gebruikers vertrouwd zijn met de systemen en deze ook mee evolueren volgens de nieuwste technische ontwikkelingen. Daarom zal dit systeem zodanig ontwikkeld worden dat het ook ingezet kan worden voor de organisatie van kleine tot middelgrote campagnes, gericht op één of meerdere (tijdelijke) doelgroepen. Een voorbeeld kan een communicatiecampagne zijn in het kader van de jaarlijkse griepvaccinatie of een vaccinatiecampagne naar aanleiding van een uitbraak van een infectieziekte, zoals voor de apenpokkenepidemie of meer recent de toename van kinkhoest en mazelen en van het vogelgriepvirus.

De behoeften voor een nieuw uitnodigings-/herinnerings- en reservatiesysteem zijn grotendeels gebaseerd op de functionaliteiten van de VCD (Vaccinatiecode database), DOCLR en QVAX applicaties, die tijdens de Covid-19 crisis werden opgezet om doelgroepen van burgers te definiëren en te selecteren, de burgers uit te nodigen om gevaccineerd te worden met een afspraak (pre-booking) in een vaccinatiecentrum, en om de planning en opvolging van heel het vaccinatieproces in de vaccinatiecentra te beheren.

De functionele behoeften van deze systemen werden vroeger reeds beschreven in een door de deelstaten goedgekeurd, maar nog niet gepubliceerd ontwerp van lastenboek (september 2023).

Het systeem zal volgende **sleutelfunctionaliteiten** hebben:

- Selecteren van de doelgroepen die men wenst te bereiken in een campagne en waarbij verschillende campagnes naast elkaar ondersteund kunnen worden.
- Versturen van uitnodigingen, beheer van afspraken en beheer vaccinatieproces:
 - Versturen van informatie naar burger zonder afspraak (“tijd voor een griepvaccin”);
 - Versturen van info met mogelijkheid tot het maken van een afspraak;
 - Versturen van info met pre-booking van een afspraak (rekening houdend met beschikbare capaciteit bij de vaccinatoren / instellingen).

Het systeem zal bestaan uit **2 toepassingen**:

- De **database** waarin de nodige data beschikbaar zijn om de doelgroepen voor de campagnes te kunnen bepalen en te selecteren wie uitgenodigd moet worden (cfr. VCD);
- De **applicatie die de uitnodigingen verstuurt**, waarin de **afspraken** gemaakt worden en het **vaccinatieproces** beheerd wordt (cfr. DOCLR en QVAX samen).

2.4 BELEIDSINFORMATIE/DASHBOARDING

Om het vaccinatiebeleid op te volgen en efficiënt te organiseren is investering in dashboarding van de vaccinatiegraden en de vaccinvoorraden noodzakelijk.

Op basis van de verplichte registratie van de vaccinaties met de door Vlaanderen gratis verstrekte vaccins kunnen dashboards gemaakt worden om de vaccinatiegraden op te volgen. Dit kan gebeuren op het niveau van de hele bevolking, voor bepaalde leeftijdsgroepen, voor andere risicogroepen enz. Deze vaccinatiegraden kunnen op termijn gekoppeld worden aan andere databanken om zo meer gedetailleerde informatie te bekomen zoals mogelijke koppeling met onderwijs, sociaaleconomische determinanten of onderliggend lijden.

Meer en meer worden data en data-analyse belangrijk om een goed en efficiënt vaccinatiebeleid te voeren. Data-analyse geeft ons de mogelijkheid om evoluties op vlak van vaccinatie in de samenleving op te volgen, te anticiperen op problemen zoals een plotse daling van het vaccinatievertrouwen of de vaccinatiegraad en om het beleid bij te sturen indien nodig. Het laat ons ook toe om beleidsresultaten te vergelijken met omliggende landen. Dashboards spelen een sleutelrol in het visualiseren van complexe gegevenssets, waardoor stakeholders in staat worden gesteld om trends te analyseren, gebieden met lage dekking te identificeren en de impact van vaccinatie-inspanningen te meten. Dit heeft de data-analyse en dashboarding die opgezet werd in het kader van de coronapandemie zeker bewezen.

Om een optimale aanwending van de beschikbare vaccins te verzekeren is het onontbeerlijk te beschikken over up to date gegevens over de hoeveelheid vaccins in stock en dit zowel centraal als bij de vaccinatoren. Ditzelfde geldt bovendien ook voor de andere materialen die in de toekomst via Vaccinnet 2.0 verdeeld zullen worden.

Met de ontwikkeling van bovenstaande dashboards wordt bovendien ook uitvoering gegeven aan de nieuwe geactualiseerde gezondheidsdoelstelling 'Vaccinatie 2024-2030', meer bepaald aan de volgende operationele doelstellingen:

OD 1. Wetenschappelijke onderbouwing van het vaccinatiebeleid, dit met voldoende beschikbare financiële middelen;

OD 2. Verbeteren van de kwaliteit, kwantiteit, bruikbaarheid en toegankelijkheid van vaccinatiegegevens;

OD 5. Verhogen van het vertrouwen in vaccinatie bij de algemene bevolking, vaccinatoren, zorgverleners en ondersteuners.

2.5 TIMING PROJECT

Dit project zal opgesplitst worden in 3 ontwikkelings-deeltrajecten zijnde:

- Vaccinnet 2.0;
- Het uitnodigings-, herinnerings- en reservatiesysteem;
- Het opzetten van de noodzakelijke dashboards.

De verschillende deeltrajecten hebben elk een eigen doorlooptijd en timing.

Het ontwikkelen van een nieuwe bestel- en registratieapplicatie Vaccinnet 2.0 en het rechtstreeks kunnen registeren in Vitalink FHIR voor de vaccinatoren die de webservices gebruiken zal 16 maanden in beslag nemen. De planning voor de ontwikkeling is sterk afhankelijk van de reeds goedgekeurde opgelegde timings door het Beheerscomité 'eHealth platform' voor het uitrollen van de internationale vaccinatiestandaard Careset BE Vaccination en de uitfasering van Vaccinnet +. Deze zijn:

- 31/1/2025: Beschikbaar voor de industrie via alle regionale gezondheidskluizen zowel in acceptatie als test voor wat betreft vaccinatieregistratie en -consultatie;
- 15/7/2025: Beschikbaar voor de industrie via alle regionale gezondheidskluizen in productie voor wat betreft vaccinatieregistratie en -consultatie;
- 15/10/2025: Uiterste deadline voor de industrie om te koppelen in de productieomgeving van de gezondheidskluizen;
- Uitfasering Vaccinnet+ voor de registratie van de Covidvaccins (exacte timing nog niet gekend).

Het ontwikkelen van het uitnodigings-, herinnerings- en reservatiesysteem zal 25 maanden in beslag nemen. Gezien de prioriteit en strakke deadline voor Vaccinnet 2.0 zal het uitnodigings-, herinnerings- en reservatiesysteem 8 maanden later starten zodat het team in eerste instantie de nodige prioriteit kan geven aan het nieuwe bestel- en registratiesysteem.

Het ontwikkelen en testen van de nodige dashboards voor het opvolgen van de voorraad van de vaccins evenals de opvolging van de vaccinatiegraden van de verschillende vaccins zal 18 maanden in beslag nemen.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

3.1 BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het totale budget nodig voor de ontwikkeling van een nieuwe bestel- en registratieapplicatie voor de vaccins met een geïntegreerd bestelsysteem voor andere materialen, voor het bouwen van een uitnodigings-, herinnerings- en reservatiesysteem en voor het bouwen van dashboards voor het opvolgen van de vaccinatievoorraad en de vaccinatiegraden wordt geraamd op **7.889.300 euro** inclusief BTW. De jaarlijkse onderhoudskosten, exclusief de recurrente voor de dashboarding, worden geraamd op **1.026.000 euro** inclusief BTW. Onderstaande tabel geeft de geraamde kost per deelproject weer:

Eénmalige kosten	Incl. BTW
Vaccinnet 2.0 (bestel-, voorraad- en registratiesysteem)	€ 3.638.800
Uitnodigings-, herinnerings- & reservatiesysteem	€ 3.130.000
Dashboarding	€ 1.120.500
Totaal éénmalige kosten	€ 7.889.300
Recurrente kosten (vanaf in productie stelling)	Incl. BTW
Onderhoud & infrastructuur Vaccinnet 2.0 kernapplicatie	€ 519.000
Onderhoud & infrastructuur Uitnodigings-, herinnerings- en reservatiesysteem	€ 507.000
Dashboarding	Nog te bepalen
Totaal recurrente kosten	€ 1.026.000

De jaarlijkse geraamde onderhoudskost van 1.026.000 euro houdt geen rekening met de reeds bestaande en voorziene onderhoudskost voor het huidige Vaccinnet, ten bedrage van 242.728 euro. Indien we deze laatste kost in mindering brengen dan wordt de meerkost voor het jaarlijkse onderhoud beperkt tot **783.272 euro**.

Het bedrag van **7.889.300 euro** netto éénmalig nodig voor het bouwen van de applicaties en de dashboards zal aangerekend worden op begrotingsartikel GBO-1GDF2JA-WT, programma 1GD 303. Er wordt voor dit bedrag een herverdeling doorgevoerd vanuit begrotingsartikel GBO-1GIF5SX-IS-VIPA. Voor de jaarlijkse extra onderhoudskost (ten bedrage van 783.272 euro) dient er nog een budgettaire oplossing gevonden te worden. Deze extra onderhoudskost is echter pas noodzakelijk ten vroegste vanaf 2026 voor wat de kernapplicatie Vaccinnet 2.0 betreft, en ten vroegste vanaf 2027 voor wat het uitnodigings-, herinnerings- en reservatiesysteem betreft.

3.2 ADVIES INSPECTIE VAN FINANCIËN

De Inspectie van Financiën verleende op 15 mei 2024 een negatief advies over het voorliggende voorstel. Dit gebeurde wegens het ontbreken van eerdere formele beslissingen van de Vlaamse Regering waardoor dit dossier niet in overeenstemming is met het principe van 'vrijwillige terughoudendheid' tijdens de periode van lopende zaken alsook wegens het deels onduidelijk zijn over de financiering van het projectvoorstel. Budgettair voldoet het dossier niet aan de verplichtingen opgelegd door VR 2023 23 11 MED. 0421, aldus de Inspectie van Financiën.

Naast het gegeven van het element van hoogdringendheid, wijzen we er op dat de Vlaamse Regering vroeger reeds kennis heeft genomen van het 'vaccinatiebeleid' als een van de 12 bouwstenen van het Vlaamse crisispreparedness-beleid. In het najaar van 2023 heeft de Vlaamse Regering reeds twee andere bouwstenen ('Werkkracht' en 'Surveillance') in het kader van dit crisispreparedness-beleid effectief goedgekeurd (VR 2023 1011 DOC. 1450/1BIS en VR 2023 1117 DOC. 1501).

Het ontwikkelen van een nieuw bestel- en registratieapplicatie en het rechtstreeks kunnen registreren in Vitalink FHIR voor de vaccinatoren zal 16 maanden duren. Dit betekent dat het project naadloos moet aansluiten op de eerste fase om de uiterste datum opgelegd door het Beheerscomité eHealth-platform te halen.

- De Vlaamse Regering heeft vroeger reeds haar principiële goedkeuring gegeven voor de samenwerkingsovereenkomst over het optimaal elektronisch uitwisselen van informatie tussen actoren sociale en gezondheidssector. Dit betekent dat Vlaanderen zich engageert voor een versnelde en vooral tijdige omschakeling van Belgische standaarden naar internationale standaarden, die gegevensdeling over regio's heen, aansluiting op een Europees kader voor grensoverschrijdende gegevensdeling en het breder hergebruik van gegevensdeling mogelijk maakt. In de voorbereiding van de concrete uitvoering van dit samenwerkingsakkoord wordt prioritair ingezet op het delen van de essentiële, medische informatie die relevant en van belang zijn voor de continuïteit van zorg. Vaccinaties maken hiervan een essentieel onderdeel uit.
- Vanuit het samenwerkingsakkoord van eHealth en Belrai voor het uitrollen van de internationale vaccinatiestandaard via Vitalink en Vaccinnet 2.0 werden in dit kader de volgende deadlines door het Beheerscomité eHealth-platform van 9/4/2024 vastgelegd en gecommuniceerd:
 - o 31/1/2025: internationale standaard beschikbaar voor de industrie via alle regionale gezondheidskluizen zowel in acceptatie als test voor wat betreft vaccinatieregistratie en -consultatie;
 - o 15/7/2025: internationale standaard beschikbaar voor de industrie via alle regionale gezondheidskluizen in productie voor wat betreft vaccinatieregistratie en -consultatie. Dit betekent dat de vaccinatieregistratie en -consultatie voor Vitalink en Vaccinnet 2.0 vanaf deze datum mogelijk moet zijn;
 - o 15/10/2025: Uiterste deadline voor de industrie om te koppelen in de productieomgeving van de gezondheidskluizen.

Om deze uiterste deadline te halen moet het project naadloos kunnen doorstarten vanaf juli 2024 met het oog op een tijdige, gebruiksvriendelijke en kwalitatieve oplossing.

Voor het project Vaccinnet 2.0 kon Smals vzw (als gemeenschappelijke ICT-organisatie van verschillende overheidsdiensten in de sociale zekerheid) in april een goed uitgebalanceerd team samenstellen. Ze vonden zowel ervaring (geneesmiddelenbank, FHIR, Covid ondersteuning, eHealth basisdiensten zoals Cobhra) als een goede balans tussen interne medewerkers en externe experts. Door de veelheid aan projecten en de schaarste op de IT arbeidsmarkt is dit uitzonderlijk.

Indien we de voorgestelde projectplanning zouden moeten onderbreken omwille van bijvoorbeeld een gebrek aan budgettaire middelen zal dit negatieve gevolgen hebben (bijv. het niet kunnen nakomen van de gemaakte afspraken binnen het beheerscomité van het eHealth platform).

Gelijktijdig met de ontwikkeling van Vaccinnet 2.0 zal een traject opgestart worden voor het ontwikkelen van datarapportering zowel voor het in kaart brengen van de stockvoorraden als voor de vaccinatiegraden. Deze zijn cruciaal voor het opvolgen van de vaccinatie en het voorkomen van uitbraken alsook voor het opvolgen van de voorraad zeker als er een schaarste is aan vaccins zoals bij een pandemie het geval is. Gezien deze tool nog niet bestaat en de infectieziektedruk van gekende infectieziekten zoals mazelen en kinkhoest maar ook van mogelijk nieuwe pathogenen zoals H1N5 (de vogelgriep, met een mogelijke overdracht van het virus van dieren op mensen) toeneemt, is er hoogdringendheid voor het opstarten van dit ICT-project Vaccinnet 2.0.

Daarnaast zal er in Vaccinnet 2.0 een noodzakelijk voorraadbeheer- en bestelmodule uitgebouwd moeten worden voor de persoonlijke beschermingsmaterialen van de strategische stock, die aangelegd werd in het kader van het crisispreparedness-beleid, met de mogelijkheid voor het bestellen van beschermingsmaterialen

op een digitale en gecontroleerde manier. Tot nu toe beschikt Vlaanderen niet over dergelijke tool. De zorginstellingen moeten, als zij een beroep willen doen op de strategische voorraad, dit doen via een google-form of e-mail wat arbeidsintensief is en daarnaast foutgevoelig.

Aansluitend met Vaccinnet 2.0 zal door de ICT-ontwikkelaars van Vaccinnet 2.0 ook gestart worden met de bouw van een uitnodiging-herinnerings-en reservatiesysteem voor Vlaanderen.

Omwille van de infectieziektedruk zal deze tool in de toekomst niet alleen gebruikt worden voor pandemieën maar ook voor uitnodiging in het kader van kleinere uitbraken zoals nu het geval is voor bijv. de uitbraken van mazelen. Het zal het mogelijk maken om de personen die hiervoor in aanmerking komen te informeren dat vaccinatie noodzakelijk is en hen ook herinneringen sturen indien ze niet ingaan op een eerdere uitnodiging. Daarnaast kan dit systeem ook gebruikt worden voor het reserveren van een vaccinatie indien om een of andere reden geopteerd worden om te vaccineren in (pop-up) vaccinatiepunten of vaccinatiecentra. Gezien de mogelijkheid dat door de infectieziektedruk er een kans bestaat dat er mogelijk weer op grote schaal zal gevaccineerd moeten worden tegen een vaccineerbare infectieziekten is dit ook een tool die hoogdringend dient ontwikkeld te worden in het kader van het crisispreparedness-beleid.

Omdat het budget voor ICT van het Departement Zorg ontoereikend is voor het financieren van dit volledige project zal hiervoor beroep gedaan worden op niet-aangewend budget van VIPA op basis van Artikel 40 van het decreet van 22 december 2023 houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd het vastleggingskrediet ingeschreven onder begrotingsartikel GB0-1GIF5SX-IS in het kader van eenmalige ICT- investeringen inzake de in de zesde staatshervorming overgeheveldde bevoegdheden en in het kader van infrastructuurwerken in de gemeenschapsinstellingen binnen Opgroei en Regie geheel of gedeeltelijk te herverdelen naar bestaande vastleggingskredieten van de overige programma's binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Het gaat hier om een eenmalige ICT-investering inzake de zesde staatshervorming. Met de 6de staatshervorming werden de budgetten in het kader van de preventieve vaccinatie overgeheveld naar Vlaanderen. Het is dan ook belangrijk dat er een goede registratie is van de vaccins die gratis aangeboden worden aan de vaccinatoren. Deze registratie en het bestellen van de vaccins verloopt via Vaccinnet. Dit systeem is na bijna 20 jaar dringend toe aan vernieuwing.

Budgettaire verplichtingen opgelegd door VR 2023 23 11 MED. 0421 (3.2.2)

Wat betreft de budgettaire verplichtingen opgelegd door de Vlaamse regering VR 2023 23 11 MED. 0421 (3.2.2) van 7/12 is er op beide artikels nog een voldoende grote budgettaire ruimte om hieraan te voldoen. Op dit moment is op artikel GB0-1GDF2JA-WT 56% vastgelegd, echter een groot deel van de basisallocatie 330 is vrijgesteld van de 7/12 regeling zodanig dat er op dit moment nog maar 47% vastgelegd is van het beschikbare budget voor 2024 op dit artikel.

In opvolging van het basisdossier 'de realisatie van Vaccinnet 2.0' (met zijn drie deelprojecten) werd er ook een adviesvraag gesteld aan de Inspectie van Financiën over het noodzakelijke herverdelingsbesluit. Het herverdelingsbesluit werd ingediend bij de inspecteur van Financiën op 10 juni 2024, maar dit dossier kreeg op 12 juni 2024 een negatief advies. Enerzijds omdat enkel wanneer Vaccinnet 2.0 goedgekeurd en effectief ontwikkeld wordt, er concreet een herverdeling moet gebeuren. De beslissing tot de bouw van Vaccinnet 2.0 werd echter nog niet formeel genomen door de Vlaamse Regering. Anderzijds omdat er geen beroep aangevraagd werd tegen het eerste negatief advies IF/2127 van 15/05/2024 waardoor de voorziene herverdeling voorlopig nog geen voorwerp heeft.

Daarom wordt nu in deze nota vooreerst de ontwikkeling van Vaccinnet 2.0 aan de Vlaamse Regering ter definitieve goedkeuring voorgelegd. Tegelijk en aansluitend wordt het voorstel van nodige herverdeling met het bijhorende herverdelingsbesluit aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd.

3.3 BEGROTINGSAKKOORD

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd gevraagd op 28 juni 2024.

3.4 IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand, personeelsbegroting, begrotings- en informaticabudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

3.5 IMPACT OP DE LOKALE BESTUREN EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- De ontwikkeling van een vernieuwd bestel- en registratiesysteem Vaccinnet 2.0 goed te keuren, dat tegemoet komt aan de actuele en toekomstige noodzakelijke noden in het kader van gegevensdeling inzake vaccinatiebeleid en in het kader van het crisispreparedness-beleid.
- De ontwikkeling van een uitnodigings-, herinnerings- en reservatiesysteem voor Vlaanderen binnen de ICT-tool Vaccinnet 2.0 goed te keuren.
- Het ontwikkelen van de nodige dashboards voor het opvolgen van de vaccinatiegraden in Vlaanderen en de stockvoorraden van de vaccins en andere (beschermings)materialen goed te keuren.
- Het bijhorende herverdelingsbesluit goed te keuren om het noodzakelijke budget vanuit VIPA (begrotingsartikel GBO-1GIF5SX-IS-VIPA) te herverdelen naar het begrotingsartikel GBO-1GDF2JA-WT, programma 1GD 303 (preventieve gezondheid) met het oog op de financiering van de éénmalige ontwikkelingskost van Vaccinnet 2.0 (onderverdeeld in drie deelprojecten).
- De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten met de uitvoering van de bovenstaande beslissingen.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde Crevits

Bijlagen:

- 1) Bijlage 1: herverdelingsbesluit (MB)
- 2) Bijlage 2: As-is-analyse Vaccinnet
- 3) Bijlage 3: To-be-analyse Vaccinnet 2.0